

NiZA Jaarverslag 2007

Auteur: Directie NiZA
Datum: 28 April 2008

niza
in association with
act:onaid

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1 Beleidskeuzes	6
1.1 De nieuwe koers	6
1.2 De gevolgen	6
1.3 De programma's in het Zuiden	6
1.4 De activiteiten in het Noorden	7
1.5 Organisatorische keuzes	7
2 Doelstellingen 2007	8
2.1 Afdeling Media	8
2.2 Afdeling Economie	9
2.3 Afdeling Mensenrechten	11
2.4 PEPSA	13
2.5 Verkiezingseducatie Angola	14
2.6 Samenwerkingsverbanden	14
3. Noordelijke activiteiten	16
3.1 Inleiding	16
3.2 Archief anti-apartheidsbeweging	16
3.3 BIDOC	16
3.4 Zuidelijk Afrika Magazine (ZAM)	16
3.5 Afrikaanse Doeners	16
3.6 Mandelalezing	16
3.7 Scriptieprijs	17
3.8 Hiv Hop	17
3.9 Persvoorlichting	17
3.10 Website	17
3.11 Afrikadag EVS	17
3.12 Fondsenwerving	17
4. Organisatie	19
4.1 Management en organisatiestructuur	19
4.2 Kwaliteitsbewaking	19
4.3 Beleidsontwikkeling	19
4.4 Personeelszaken	19
4.5 Huisvesting	19
5. Toelichting op de financiële situatie	20
5.1 Inleiding	20
5.2 De Baten: fondsenwerving en overige baten	20
5.3 Kosten fondsenwerving	21
5.4 Baten anders dan fondsenwerving	22
5.5 Overige baten	23
5.6 Toelichting op de bestedingen	24
5.7 Bestemming NiZA Fonds 2008	24
5.8 Beleid ten aanzien van het vermogen	24
5.9 Beleggingsbeleid NiZA en vermogensrisico	25
5.10 Bestuur en directie van NiZA	26
5.11 Ontwikkelingen na balansdatum	26
6. Jaarrekening	
7. Accountantsverklaring	

JAARREKENING VAN 1 JANUARI 2007 T/M 31 DECEMBER 2007

BALANS	27
STAAT VAN BATEN EN LASTEN	28
KASSTROOMOVERZICHT	30
WAARDERINGSGRONDSLAGEN	31
TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007	32
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007	35
BIJLAGE BIJ DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007	38
BEGROTING NIZA 2008	40
OVERIGE GEGEVENS	42

Voorwoord

Het jaar 2007 werd gekenmerkt door een forse reorganisatie. NiZA kreeg nog een TMF-afbouwsubsidie ter grootte van 60% van het subsidiebedrag in 2006. Vanwege de noodzakelijke veranderslag stelde het bestuur een interim-directeur aan.

Vanuit de TMF-exit subsidie worden nog de lopende verplichtingen gefinancierd. In het geval van NiZA zijn dat achtereenvolgens: de sectorprogramma's Media, Mensenrechten en PPP; het Fonds voor de Democratie en enkele noordelijke activiteiten. Daarnaast worden verplichtingen jegens het personeel uit de afbouwsubsidie gefinancierd. Met onze partners in Afrika zijn afspraken gemaakt over de afbouw van hun programma's.

Vanaf 1 september 2007 werkt NiZA met een veel kleiner personeelsbestand. Ook de strategie is veranderd. NiZA focust in 2007 en 2008 op grondstoffen en de winning daarvan door Westerse organisaties: komen de revenuen werkelijk ten gunste van de Afrikaanse bevolking? Worden ze gewonnen op een wijze die mens en milieu vriendelijk genoemd kan worden? Noodzakelijke veranderingen in zuidelijk Afrika hangen vaak nauw samen met beleid en maatregelen van noordelijke overheden en instellingen. Daarom koppelt NiZA activiteiten in het Zuiden aan lobbyactiviteiten en publiekscampagnes in het Noorden.

Om de nieuwe koers kracht bij te kunnen zetten sloot NiZA in 2007 een associatieverdrag met Action Aid International. Dat biedt voor de toekomst mogelijkheden om internationaal samen te werken op het gebied van fondsenwerving, campagnes en programma's.

Margo Andriessen
Directeur a.i.

1 Beleidskeuzes

Begin 2007 is het traject ingezet om tot een nieuw Strategisch Meerjarenplan te komen, dat in februari 2008 voltooid is. Van februari tot juni is met name ingezet op brede externe consultatie en het vaststellen van de unieke punten die NiZA beslist wilde bewaren voor de toekomst. Dit deel van het traject leidde tot een reorganisatieplan en het invoeren van een nieuwe structuur m.i.v. september 2007. Na het ondertekenen van de associatieovereenkomst met AAI, is dit strategiedocument ook uitvoerig met hen besproken en afgestemd, wat tot de finale versie heeft geleid op basis waarvan nu gewerkt wordt.

1.1 De nieuwe koers

NiZA gaat zich op een eerlijke verdeling van de welvaart voor Afrikanen richten. Gezien de toenemende vraag naar grondstoffen op de wereldmarkt is Afrika zeer interessant voor investeerders en bedrijven. Afrikaanse regeringen en burgers zijn echter niet voorbereid op deze interesse met als gevolg dat met name de bevolking er nauwelijks van meeprofiteert. Aan minerale grondstoffen worden miljarden verdiend, maar deze miljarden komen niet ten goede aan de ontwikkeling van de betreffende landen. NiZA heeft met het economische rechtvaardigheidsprogramma en de campagne Fatal Transaction voldoende ervaring opgebouwd om juist de menswaardige exploitatie van de rijkdom die in Afrika onder en boven de grond aanwezig is, te propageren. Tevens is een link naar het Noorden te maken omdat aan de ene kant de hoofdkantoren van de meeste multinationals op dit halfrond gevestigd zijn. En de eindproducten waarin de grondstoffen verwerkt zijn, komen ook hoofdzakelijk op de Westerse markt terecht. Deze koers is in lijn met de wortels van NiZA als solidariteitsbeweging, geeft NiZA een duidelijk gezicht binnen de OS sector en bouwt voort op de bestaande intensieve contacten in en kennis over de regio.

1.2 De gevolgen

Door de koerswijziging is de nadruk inhoudelijk komen te liggen bij het voeren van campagnes, gebouwd op programma's met partners in Afrika. De focus die is aangebracht betekent een afslanking van de media- en mensenrechtenprogramma's en het maken van een doorstart met een kleinere groep partners die binnen de focus passen. Ook de activiteiten in het Noorden moesten worden afgebouwd en/of aangepast aan de nieuwe focus. Deze operatie is in 2007 ingezet.

1.3 De programma's in het Zuiden

In 2007 had NiZA nog drie lopende sectorprogramma's media, mensenrechten en PPP (economie). Op basis van drie evaluaties in 2006 is samen met PSO bepaald hoe deze programma's verbeterd konden worden en hoe ze het beste uitgefaseerd konden worden aan het einde van de looptijd. Het mensenrechten-programma liep eind 2007 af. De laatste eindrapportage van dit programma zal half 2008 zijn afgerond. De uitvoer van de uitfasering van media en PPP (tot eind 2008) is na de reorganisatie actief ingezet met partners. NiZA gaat met 12 partners een nieuwe PSO aanvraag indienen voor 2009 en zal de overige 42 partners afstoten of indien mogelijk, overdragen aan andere donoren.

In 2007 is een programma gestart voor kiezerseducatie in 6 provincies in Angola met een lokale partner, gefinancierd door de Europese Commissie. Dit programma was opgestart en goedgekeurd binnen de oude structuur en zal volgens planning worden uitgevoerd.

In 2007 liep ook het specifieke 'Preconditions for Elections Programme in Southern Africa (PEPSA), een samenwerkingsverband met Hivos, nog. Binnen dit programma werden de activiteiten van het maatschappelijk middenveld ter verbetering van democratie, met focus op verkiezingen, in de betreffende landen gesteund. Daar werd dan vervolgens ook in Nederland

aandacht voor gevraagd. Ook de verplichtingen binnen dit programma zijn actief afgebouwd in 2007.

1.4 De activiteiten in het Noorden

In 2007 heeft NiZA haar bestaande “Afrika bouwt” campagne, die was gebaseerd op het aandacht vragen rondom verkiezingen als barometer van het democratiseringsproces in een bepaald land afgebouwd. Ook andere activiteiten die op algemene bewustwording en voorlichting over Afrika waren gericht, zijn afgebouwd en/of overgedragen ivm de beperkte menskracht. De organisatie is in 2007 ingericht op het voeren van campagnes op basis van misstanden rondom grondstoffen in het Zuiden, en dat onder de aandacht brengen bij consumenten, burgers, politici, bedrijven en internationale instellingen. De organisatiestructuur is daartoe aangepast en plannen voor campagnes zijn ontwikkeld.

1.5 Organisatorische keuzes

Bij de noodzakelijke reorganisatie is ervoor gekozen de functiestructuur zo in te richten dat deze past bij de nieuwe beleidskeuzes. Tegelijkertijd heeft NiZA er alles aan gedaan aangevane verplichten zorgvuldig af te ronden. Het was een moeilijke dubbelslag. Terwijl de meeste personeelsleden gedwongen moesten vertrekken, moest alles op alles worden gezet om tijdens de verbouwing de verkoop te laten doorgaan. Het heeft wel duidelijk gemaakt dat NiZA haar inkomstenbronnen in het vervolg moet diversificeren, om een afwijzing beter te kunnen opvangen.

2 Doelstellingen 2007

Zoals in de vorige hoofdstukken is vastgesteld, is 2007 voornamelijk gebruikt voor het herformuleren van de strategie en het herinrichten van de organisatie. De bestaande lopende programma's zijn waar mogelijk bijgestuurd op de nieuwe koers. De nadruk is echter komen te liggen op gefaseerde afbouw en overdracht.

2.1 Afdeling Media

Inleiding

Pers- en uitingsvrijheid zijn cruciaal in een democratisch land. In veel zuidelijk Afrikaanse landen is die vrijheid echter alles behalve vanzelfsprekend. Net zomin als dat alle burgers toegang hebben tot niet-gouvernementele nieuwsbronnen; dat onafhankelijke media financieel het hoofd boven water kunnen houden; of dat de berichtgeving van hoge kwaliteit is. Zonder goed functionerende journalistieke media wordt de regering niet in naam van het volk ter verantwoording geroepen. En krijgen burgers niet de informatie die essentieel is voor hun deelname aan de samenleving.

Daarom steunde het NiZA-programma Media & Vrijheid van meningsuiting in 2007 de activiteiten van 37 organisaties in Zuid-Afrika, Swaziland, Mozambique, Angola, DR Congo, Namibië en Zimbabwe. De ondersteunde activiteiten waren gericht op het stimuleren van pers- en uitingsvrijheid, het verbeteren van de berichtgeving, het vergroten van financiële duurzaamheid en het verbeteren van de toegang tot informatie. Ook is in DR Congo en in Zimbabwe een stap gezet richting gezamenlijke strategievorming van partners, welke uiteindelijk tot meer samenwerking en onafhankelijk van deze partners kan gaan leiden.

Inhoud

Begin 2005 is het nieuwe vierjarige *Media Program Proposal 2005-2008* door PSO goedgekeurd voor in totaal 9 miljoen euro. Het Mediaprogramma formuleert de volgende vier doelstellingen, voortvloeiend uit een zorgvuldige probleem- en contextanalyse¹:

- Verbeterde wetgeving op het gebied van media en vrijheid van meningsuiting.
- Verbeterde verspreiding van en toegang tot informatie.
- Verbeterde capaciteit/vaardigheden van media-professionals om evenwichtiger en nauwkeuriger artikelen/informatie te produceren en te verspreiden op het gebied van centrale politieke, sociale en economische onderwerpen.
- Verbeterde financiële duurzaamheid van media-uitingen.

Het mediaprogramma werkt samen met 37 partnerorganisaties waarmee meerjarenafspraken zijn gemaakt. Capaciteitsversterking bij deze organisaties is de kern van dit programma en is uitgevoerd op primair door henzelf geïdentificeerde terreinen. Daarnaast hebben verschillende organisaties binnen het programma samengewerkt om bepaalde doelstellingen te behalen. In 2007 is een evaluatie uitgevoerd die vooral de waarde van de onderlinge uitwisseling (niet steeds opnieuw het wiel uit hoeven vinden) en de mate van toegepastheid van het programma prees. Met name dit laatste maakte de capaciteitsopbouw-interventies die NiZA steunde relevant en nuttig voor de partner in kwestie.

Concrete activiteiten

Hieronder volgt een selectie van een tweetal activiteiten zoals uitgevoerd door het mediaprogramma met partners.

- DR Congo: van staats televisie naar een publieke omroep

¹ Zie ook *Media Program Proposal 2005-2008*.

NiZA partnerorganisatie *Journaliste en Danger* is in 2007 – met ondersteuning van NiZA – een traject begonnen dat als basis moet dienen om de huidige staatsomroep *Radio Télévision National du Congo* (RTNC) te veranderen in een publieke omroep. De huidige RTNC geeft voornamelijk het standpunt weer van de regerende partij van president Kabila, wat goed te merken was in de aanloop naar de verkiezingen in 2006: RTNC was voornamelijk een promotie en PR machine van de partij van president Kabila.

In 2007 heeft *Journaliste en Danger* eerst een analyse laten uitvoeren naar het functioneren van de huidige RTNC. Mede op basis hiervan heeft *Journaliste en Danger* in mei 2007 een grote conferentie georganiseerd met bijna 100 deelnemers om de transformatie van een staatsomroep naar een publieke omroep te bespreken. Bij deze conferentie zijn niet alleen media aanwezig geweest, maar ook andere groepen uit *civil society* en parlementariërs en de overheid (zelfs de minister van informatie was aanwezig). Buitenlandse experts zijn gebruikt om het begrip publieke omroep nader te introduceren. Zo is ook een vertegenwoordiger van NiZA partnerorganisatie *Freedom of Expression Institute* uit Johannesburg uitgenodigd om de ervaringen met de publieke omroep SABC in Zuid Afrika toe te lichten. Zowel het onderzoek als de conferentie zijn de basis geweest voor het voorbereiden van een ontwerpwet. De verwachting was dat – met de resultaten in de hand – er nog wel een lange periode van lobby op het ministerie en parlementariërs zou moeten plaatsvinden eer het thema werkelijk er hand zou worden genomen. Tegen de verwachtingen in echter is de nieuwe Minister voor Informatie al in 2008 begonnen met het herzien van de positie van RTNC en de wetgeving die daarbij hoort. *Journaliste en Danger* is specifiek gevraagd om input te geven op dit proces.

- Angola: communicatie met de provincies via internet

Toegang tot informatie is een groot probleem in Angola. Dit geldt nog in grotere mate voor de provincies. Daarom is in 2007 het ‘*Wifi in the Bush*’ project van start gegaan. Samen met NiZA partnerorganisaties Radio Ecclesia, Development Workshop en ADRA heeft dit project ten doel om journalisten en activisten in staat te stellen hun ervaringen en verhalen uit de provincies te delen met een nationaal en internationaal publiek. In 2007 zijn hebben hiervoor twee trainingen plaatsgevonden van ca. 30 journalisten en media activisten op het gebied van internet publicatie. Daarnaast is in Huambo en Sumbe in Angola door technici ook de *hardware* geïnstalleerd om – via ook beschikbaar gestelde laptops met *Wifi* – daadwerkelijk verhalen te gaan communiceren.

Resultaten

De activiteiten in 2007 hebben tot de volgende resultaten geleid:

- Verbeterde capaciteit bij 37 organisaties.
- Een toename van de contacten tussen lokale maatschappelijke organisaties en media-actoren in Angola en de DRC
- Meer kennis/bewustwording van Europese beleidsmakers over de fragiele staat van mediavrijheid en vrijheid van meningsuiting in de SADC-regio.
- Een meerjaren strategisch mediaplan voor Zimbabwe met een alliantie van 5 partners gefinancierd gekregen door Deense en Noorse donoren.
- Een aanvraag ingediend bij DFID voor het versterken van transparant bestuur en besteding van de overheidsmiddelen dmv versterking van verschillende media- en maatschappelijke organisaties.

2.2 Afdeling Economie

Inleiding

Zuidelijk Afrika telt enkele van de rijkste landen ter wereld. Tenminste, als het gaat om het bezit van natuurlijke rijkdommen als olie, goud, diamanten en hout. De bodem, bergen en bossen van [Angola](#), [DR Congo](#), [Malawi](#), [Zuid-Afrika](#) en [Zambia](#) zitten er boordevol mee. Toch vormen die grondstoffen niet de motor achter economische en sociale vooruitgang. Integendeel. Het merendeel van de opbrengsten komt in handen van buitenlandse bedrijven en een kleine,

zichzelf verrijkende elite. De rest van de bevolking wordt opgezadeld met de vaak negatieve gevolgen van industriële activiteiten. Deze vormen de bron van schrijnende armoede, sociale onrust en gewapende conflicten.

Het NiZA-programma Economische Rechtvaardigheid concentreert het zich onder meer op het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en het versterken van 21 maatschappelijke organisaties. Met deze organisaties werkt NiZA aan lobby en bewustwording omtrent MVO. In zuidelijk Afrika, maar ook in de rest van de wereld. Onderdeel hiervan is de campagne **Fatal Transactions** (FT) over diamantwinning. Evenals in 2007 is binnen het subprogramma Peace, Principles and Participation ingezet op onderzoek op nationaal en regionaal niveau omtrent winning van grondstoffen en de rol van overheden en multinationale ondernemingen. Op basis van dit onderzoek is door partnerorganisaties zowel lobby uitgevoerd naar overheden toe, en hebben partners deze resultaten ook gebruikt om op lokaal niveau gemeenschappen te betrekken bij de roep om een eerlijke verdeling van de grondstoffen. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden voornamelijk in Zuid Afrika, Zambia en de Democratische Republiek Congo.

Inhoud

Het vierjarige programma voor Economische Rechtvaardigheid loopt tot eind 2008. De sleutel tot stabiliteit en democratische ontwikkeling ligt bij de toegang tot en beschikking over economische middelen van bestaan. Dat wordt uitgewerkt langs de volgende lijnen:

- Vergroting van de zeggenschap van de bevolking van zuidelijk Afrika over de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen, zodat deze aangewend worden voor duurzame ontwikkeling in plaats van oorlog en schending van mensenrechten
- Ondersteuning van maatschappelijke organisaties met capaciteitsopbouw; mobilisatie van de basis;
- Verbeteren van beleidsbeïnvloeding ('advocacy' en lobbyactiviteiten).
- Vergroten van de onderzoekscapaciteiten binnen het programma door het trainen van partners en het identificeren van nieuwe samenwerkingspartners.
- Stimuleren van de uitwisseling van kennis en informatie tussen partners en andere relevante actoren in de regio via een elektronische nieuwsbrief en de organisatie van een partnerconferentie.

Hierna volgt een toelichting op het voortgaande onderdeel van het economieprogramma, met daarbij de geplande resultaten voor 2007.

PPP en Fatal Transactions (FT)

Het PPP-programma is gestart in 2005 en bouwt voort op de Fatal Transactions-campagne die een belangrijke rol speelt in het Kimberley-proces² rondom de exploitatie van diamanten. PPP heeft twintig partners in Zambia, Botswana, DR Congo, Angola en Zuid-Afrika.

Regionaal formuleren partners hun eigen visie op maatschappelijk verantwoord ondernemen in de mijnbouwsector, een onderwerp dat tot op heden vooral door noordelijke ngo's en overheden is bepaald. Ook vergelijken de partners de feitelijke activiteiten van een aantal grote spelers in de grondstoffenexploitatie in de regio met hun MVO-visie en de geldende nationale en internationale standaarden. Dit onderzoek resulteert in een campagne om regionaal en internationaal aandacht te vragen voor misstanden en de uitreiking van 'corpse awards' aan slecht presterende bedrijven. Ook zullen de uitkomsten van het onderzoek gebruikt worden om constructief in dialoog met bedrijven te treden gericht op gewenste verbeteringen en mogelijke samenwerking.

² In het Kimberley-proces zijn afspraken gemaakt tussen overheden en de diamantsector over de certificering van diamanten, zodat de oorspang van diamanten achterhaald kan worden en te controleren is of de opbrengst gebruikt is door rebellen om wapens te kopen.

Rond diamanten wil NiZA met samenwerkingspartners tot een strategie komen die verder gaat dan het Kimberley-proces – gericht op conflictdiamanten – en een duurzame exploitatie van diamanten bevordert – gericht op ‘ontwikkelingsdiamanten’. De strategie is gericht op het tot stand brengen van een dialoog tussen overheid, bedrijven en diamantgravers.

Binnen netwerken als MVO-Platform Nederland en Publish What You Pay worden misstanden en ‘best practices’ naar voren gebracht en met andere ngo’s activiteiten ontwikkeld om te komen tot gewenste standaarden en de naleving daarvan door bedrijven. Een belangrijke toegevoegde waarde van NiZA binnen deze netwerken is het contact met partners in zuidelijk Afrika.

In 2007 is een evaluatie uitgevoerd die vooral de waarde van een Noordelijke campagne (FT) gebaseerd op de realiteit in de betreffende landen bevestigde. De noodzaak tot het ontwikkelen van een gezamenlijke agenda daarbij is cruciaal en zal in de toekomst nog verder versterkt worden.

Concrete activiteiten

Hieronder volgt een voorbeeld zoals uitgevoerd door het economie-programma met partners.

- DR Congo: Roof van grondstoffen en versterkte positie van *civil society*.

Na de verkiezingen in 2006 in DR Congo neemt de aandacht voor de roof van grondstoffen en een eerlijke herverdeling van de inkomsten uit de mijnbouwsector toe. In 2007 is gestart met een herziening van de mijnbouwcontracten die gesloten zijn in de periode van de burgeroorlog in DR Congo tot en met de contracten die zijn afgesloten in de transitieperiode na de ondertekening van de vredesakkoorden in Sun City en de eerste vrije verkiezingen in 2006. NiZA partnerorganisaties GAERN, NDS, CENADEP, OCEAN en ASADHO/ Katanga hebben zich actief ingezet om dit proces zo transparant mogelijk te laten zijn. Dit proces, waarvan de eerste resultaten eind 2007 bekend geworden zijn, vormt een basis voor de partnerorganisaties en NiZA om hun lobby en advocacy activiteiten rond dit thema door te zetten in 2008.

Resultaten

De activiteiten in 2007 hebben tot de volgende resultaten geleid:

- Verbeterde capaciteit bij 21 partners.
- Publicatie van nationale rapporten in DRC, Zambia en Zuid Afrika over de dagelijkse MVO praktijk bij enkele grote bedrijven in de regio.
- Uitreiking van de ‘corpse award’ van Groundwork aan Angloplat in Zuid Afrika.
- Een toename van de contacten tussen lokale maatschappelijke organisaties en bedrijven in de DRC, Zambia en Zuid-Afrika.
- Meer kennis/bewustwording van Europese beleidsmakers over MVO in Afrika.
- Een aanvraag ingediend bij de EU voor een bewustwordingscampagne over de gevolgen voor mens en milieu van de koper- en platinawinning.
- Een gezamenlijke aanvraag met Solidaridad ingediend bij Stichting Doen voor het opzetten van een eerlijke diamant productielijn, waarbij NiZA zich voornamelijk op de organisatieversterking van lokale partners richt.

2.3 Afdeling Mensenrechten

Inleiding

Het waarborgen van mensenrechten staat binnen het democratiseringsproces centraal, en dan met name in de zin dat deze rechten tastbaar en bruikbaar worden voor de gewone bevolking in zuidelijk Afrika. Alle thema’s waar het Mensenrechtenprogramma aandacht aan besteedt, zijn een concrete uitwerking van bijvoorbeeld: inspraak van man en vrouw op besluitvorming,

zeggenschap over bestaansmiddelen, respect voor mensenrechten van individuen bij uitvoering van besluitvorming.

Inhoud

Het mensenrechtenprogramma draagt bij aan democratisering door te streven naar het waarborgen van mensenrechten en vredesopbouw op gemeenschapsniveau. Daarbij richt het programma zich mede pro-actief op het scheppen van voorwaarden die het implementeren en naleven van mensenrechten mogelijk maken. Het waarborgen van mensenrechten gebeurt op drie terreinen:

- Kennis van recht (voorlichting).
- Toegang tot recht (rechtsbijstand).
- Gebruik van recht (lobby & advocacy).

De thema's waar wij ons op richten zijn binnen het sectorplan:

- Vredesopbouw, met als specifieke focus conflicthantering op gemeenschapsniveau en reïntegratie en erkenning van oorlogsveteranen.
- Mensenrechteneducatie, met focus op erkenning en participatie in de besluitvorming van de analfabete rurale bevolking.
- Rechtsbijstand, met focus op de erkenning en accreditatie van paralegals.
- Gender, met focus op erkenning en implementatie van vrouwenrechten.

Het mensenrechtenprogramma werkt samen met 24 organisaties en ondersteunt hen met capaciteitsopbouw. Binnen de genoemde thema's werken de partners samen in clusters en benoemen ze gezamenlijke doelstellingen en activiteiten. NiZA faciliteert het functioneren van deze clusters door middelen ter beschikking te stellen.

In 2007 is een evaluatie uitgevoerd die vooral de waarde van de regionale, zelfsturende thematische netwerken als aanpak voor de interne reflectie binnen organisaties prees. Het zelflerend vermogen binnen de organisaties is hierdoor enorm toegenomen en dit zal blijven ook als het programma zelf stopt.

Concrete activiteiten

Hieronder volgt een voorbeeld zoals uitgevoerd door het mensenrechtenprogramma met partners.

- Regionaal: gender mainstreaming handboek

Zes verschillende vrouwenorganisaties uit vier landen hebben materiaal verzameld uit allerlei handboeken over gender mainstreaming. Vervolgens hebben ze een stramien opgesteld en hun eigen organisaties hierop getest. De uitkomsten hebben ze met elkaar besproken, evenals de mogelijke oplossingen. Vervolgens hebben zij hun staf getraind in gender mainstreaming en de procedures aangepast. Na een half jaar hebben ze met elkaar weer de voortgang geevalueerd. Deze aanpak heeft de internalisering van de problematiek binnen de organisaties in hoge mate versterkt.

Resultaten

De activiteiten in 2007 hebben tot de volgende resultaten geleid:

- Verbeterde capaciteit bij 24 organisaties.
- Een actieve lobby van het gender cluster op het invoeren van het gender protocol bij de SADC heads of state meeting.
- Een actieve lobby van het paralegal cluster voor de erkenning van paralegals in de regio.
- Het invoeren van standarisering in de opleiding voor paralegals in Zambia en Zuid Afrika.
- Een aanvraag ingediend bij Southern Africa Trust voor het versterken van gender equality in bestuur en representatie van vrouwen in overheidsorganen.

2.4 PEPSA

Angola, Mozambique, DRC en Zimbabwe zijn de focuslanden van PEPSA (Preconditions for Elections Programme for Southern Africa). Zambia is eind 2005 ook geselecteerd als PEPSA-focusland, Malawi in 2006. PEPSA is een samenwerkingsverband tussen OSISA, Hivos en NiZA als donororganisaties en diverse (regionale) partnerorganisaties, waaronder MISA. PEPSA richt zich op het creëren van voorwaarden voor vrije en eerlijke verkiezingen.

In 2007 werden er verkiezingen voorbereid in Angola. Uiteindelijk heeft de president de verkiezingsdatum op september 2008 gesteld, maar is het maatschappelijk middenveld zich wel actief met verkiezingen bezig gaan houden.

De publicatie *Outside the ballot box* uit 2006 is in 2007 ook in het Frans en Portugees vertaald in Mozambique, DRC en Angola gepresenteerd op grote publieke bijeenkomsten, die tot veel discussie over de openheid en de voorwaarden van verkiezingsprocessen hebben geleid.

Doelstelling

- De algemene doelstelling van NiZA's bijdrage aan het PEPSA programma is de bevordering van een geïntegreerde aanpak van democratisering binnen NiZA en het bevorderen van de voorwaarden voor vrije en eerlijke verkiezingen in de landen (via PEPSA).
- In de PEPSA-focuslanden nemen de NiZA-partners deel aan het lokale samenwerkingsproces met OSISA- en Hivos-partners.

Concrete activiteiten

Twee voorbeelden van concrete activiteiten:

- NiZA ondersteunde een tweetal conferenties van SCCCO (Swaziland Coalition of Concerned Civic Organisations) en Pudemo (oppositiebeweging). Beiden konden daardoor een strategische planning organiseren voor het lopende grondwetsproces. Door deze steun werd het ook mogelijk dat de SCCCO (koepel van NGO's) en de oppositie weer gezamenlijk konden gaan optrekken in de moeilijke situatie in Swaziland. Concrete output: roadmap voor een Constituent Assembly en een gezamenlijk strategisch plan van de Concerned Civic Organisations.
- NiZA steunde Short Wave Radio Africa om haar luisteraars van een SMS service te voorzien die elke dag de golflengte van de uitzendingen doorgaf. De signalen van deze onafhankelijke radiozender worden namelijk door de overheid geblokkeerd en zo dwingt men hen steeds op een andere golflengte uit te zenden.

Resultaten

- NiZA volgt de democratische speelruimte in de focuslanden consequent.
- De activiteiten van NiZA's thema-afdelingen versterken elkaar en hun partnerorganisaties leren van elkaar en versterken daardoor hun slagkracht, in 2007 met name in Angola en Zimbabwe.
- Er zijn relaties gelegd tussen mediaorganisaties en civil society organisaties, resulterend in publicaties in kranten en radioprogramma's. De uitkomst hiervan is dat de bevolking beter geïnformeerd is over haar rechten en plichten en de functie van verkiezingen beter begrijpt.
- Civil society organisaties zijn beter in staat hun regeringen aan te spreken op de in internationaal verband gemaakte afspraken met betrekking tot democratisering en verkiezingen.

2.5 Verkiezingseducatie Angola

In Angola is met Development Workshop Angola een project van start gegaan om de Angolese bevolking voor te bereiden op de parlementsverkiezingen in september 2008. Het programma omvat 'open space meetings', voorstellingen en de inrichting van documentatiecentra. In verband met de moeilijke situatie in het land, heeft de aanvang van dit project veel aandacht gevraagd.

2.6 Samenwerkingsverbanden

NiZA nam deel aan verschillende samenwerkingsverbanden en overlegorganen. Fatal Transactions, PEPSA, het Human Rights Defenders-project, Zimbabwe Watch, SANPAD en SAVUSA.

NiZA is lid van Partos.

2.6.1 Samenwerking met Hivos

Onder het met Hivos gesloten samenwerkingsconvenant werden in 2007 activiteiten uitgevoerd voor het Fonds voor de Democratie, het Human Rights Defenders initiatief en enkele noordelijke voorlichtingsactiviteiten.

In 2007 kreeg het HRD-initiatief zijn beslag in diverse trainingen van partnerorganisaties en werden vanuit het Fonds voor Democratie diverse initiatieven ondersteund in Angola, DRC en Zimbabwe.

Geheel onverwachts voor NiZA is het samenwerkingscontract door Hivos per 2008 beëindigd. De reden die Hivos daarvoor noemt is de associatie van NiZA met Action Aid.

2.6.2 Zimbabwe Watch

Zimbabwe Watch (ZW) is een politiek onafhankelijk samenwerkingsverband van tien Nederlandse maatschappelijke organisaties (NiZA, ICCO, Kerk in actie, Hivos, Novib, FNV Mondiaal, Free Voice, IMD, Amnesty International en SNV).

NiZA huisvest de coördinator en speelt een actieve rol binnen ZW.

In 2007 richtte ZW zich met name op het openhouden van de ruimte voor humanitaire en democratische acties en toegang tot humanitaire hulp. Daarnaast was er sprake van beïnvloeding van nationale en internationale politiek door middel van lobby- en advocacy-activiteiten.

Het werk van ZW leidt ertoe dat de democratische krachten in Zimbabwe zichtbaar blijven voor beleidsmakers in Europa en waar mogelijk ondersteund worden door de deelnemers van ZW. Zimbabwe blijft op de politieke agenda en betrokkenen blijven zoeken naar wegen uit de impasse.

2.6.3 SANPAD

SANPAD, South Africa – Netherlands research Programme on Alternatives in Development, is een door de Nederlandse overheid gesubsidieerd programma voor samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderzoek. SANPAD bevordert ontwikkelingsgericht onderzoek in Zuid-Afrika. Het programma streeft vooral naar versterking (capaciteitsopbouw) in die delen van de onderzoekswereld die in het verleden minder bedeed zijn geweest. Zuid-Afrikaanse onderzoeksconsortia kunnen in samenwerking met onderzoeksinstituten in Nederland projectvoorstellen indienen bij SANPAD. Het Nederlands secretariaat is gevestigd bij NiZA.

In 2007 heeft SANPAD 19 projectvoorstellen goedgekeurd voor subsidie, zijn er 11 preproposal workshops georganiseerd, alsmede een project management workshop voor de projectleiders van de nieuwe projecten, 3 PhD supervisors workshops, 7 RCI cursussen van een week voor PhD students, en een Dissemination workshop (on writing policy briefs) voor participanten in SANPAD projecten.

Van 26 tot 29 juni 2007 heeft SANPAD in Durban een wetenschappelijke conferentie georganiseerd over armoede en armoedebestrijding. Van NiZA uit heeft Bob van der Winden deelgenomen aan het onderdeel over de bijdrage van de civil society (ngo's) aan armoedebestrijding. In de loop van 2008 zullen drie boeken worden gepubliceerd met de resultaten van deze conferentie.

Op 13 december 2007 heeft SANPAD, samen met SAVUSA (Strategic Alliances VU – South Africa), een expert meeting georganiseerd in DPRN verband (Development Policy Review Network), waar gestreefd wordt naar uitwisseling tussen beleidsmakers, praktijkmensen en wetenschappers. Op deze DPRN dag zijn zes papers ingediend en uitvoerig besproken, die ieder door twee van de drie “partijen” geschreven zijn. De bedoeling is dat er uiteindelijk een boek gepubliceerd zal worden met deze papers. Drie medewerkers van NiZA hebben aan de conferentie deelgenomen en een ex-stafid was mede-auteur van het paper, getiteld “Civil domains in Angolan Settings. Democracy and responsiveness revisited”.

2.6.4. Action Aid International

In september 2007 is een associatieovereenkomst getekend met Action Aid International. De verwachting is dat dit begin 2009 zal leiden tot een affiliatie. De tussenliggende periode wordt benut om de meerwaarde van de samenwerking te toetsen. In 2007 is intensief overlegd over de relatie tussen de strategische koers van NiZA en die van AAI.

3. Noordelijke activiteiten

3.1 Inleiding

De noordelijke activiteiten zijn in 2007 merendeels afgebouwd dan wel overgedragen. In de nieuwe situatie ligt de nadruk op campagnes en op fondsenwerving op de particuliere markt.

3.2 Archief anti-apartheidsbeweging

NiZA beschikt over een zeer volledig archief over de anti-apartheidsbeweging in Nederland. Voor het onderhoud daarvan is geen geld meer beschikbaar. Vandaar dat NiZA in 2007 onderhandelingen is gestart met het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. Het IISG wil het archief graag overnemen en ontsluiten. IISG en NiZA zijn er in 2007 in geslaagd daarvoor externe financiering te vinden.

3.3 BIDOC

Het documentatiecentrum van NiZA, het BIDOC, wordt nog steeds veelvuldig geraadpleegd door journalisten, wetenschappers en studenten. Aangezien voor het Bidoc geen budget meer beschikbaar is, zal het worden opgeheven. In 2008 zal de ontmanteling plaatsvinden.

Er is in 2007 daarom contact gezocht met geïnteresseerden voor de overname van de documentatie. Externe fondsen zijn benaderd om dit project te financieren.

3.4 Zuidelijk Afrika Magazine (ZAM)

Voor ZAM is bij NiZA ook geen geld meer en daarom is in 2007 gestart met de verzelfstandiging van het blad. Aan het eind van het jaar werd een dubbelnummer uitgebracht, waarin de abonnees werden voorbereid op de overgang naar een nieuwe situatie. Het adressenbestanden is overgegaan naar de nieuwe stichting, die ZAM vanaf 2008 uitgeeft.

3.5 Afrikaanse Doeners

Samen met het NCDO voerde NiZA dit project uit, bedoeld om een positief beeld van Afrika te schetsen. Het leidt in 2008 tot een vierdelige tv-serie van de IKON, met aansluitende gesprekken in Felix Meritis.

3.6 Mandelalezing

Voor NiZA was de tweejaarlijkse Mandelalezing altijd een hoogtepunt. Hoewel de financiering ervoor niet meer aanwezig is, wil NiZA er wel mee doorgaan. Daarom is in 2007 naarstig gezocht naar andere oplossingen. Die zijn nog niet gevonden, maar het plan om er mee door te gaan, bestaat nog steeds. Mandela wordt immers 90 jaar in 2008.

3.7 Scriptieprijs

NiZA heeft dit jaar voor de laatste keer de organisatie op zich genomen van de Afrika Scriptieprijs. De organisatie is overgedragen aan het Afrika Studie Centrum.

Het aantal scriptie-aanmeldingen was hoger dan voorgaande jaren (48). De prijsuitreiking vond plaats in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam op 31 oktober 2007 Bram Vermeulen (NRC correspondent in Zuid Afrika) reikte de cheque uit aan een Janneke van Gog, studente van het Centrum voor Conflictstudies in Utrecht, voor haar scriptie 'Coming Back from the Bush: Gender, Youth and Reintegration in Northern Sierra Leone' over Bushwives, vrouwen die in Sierra Leone door de rebellen waren gekidnapt en hoe zij nu weer integreren in het gewone leven.

3.8 Hiv Hop

Het project Dubbelklik Yo Kaapstad is opgenomen in het aanbod van de Openbare Bibliotheek Amsterdam voor het Voortgezet Onderwijs. Dit aanbod wordt naar alle scholen voor Voortgezet onderwijs in Amsterdam gestuurd.

Het project is op 13 en 19 september in vernieuwde versie (bv dvd ipv video) gepresenteerd op de nieuwe locatie van de openbare bibliotheek Amsterdam.

Voor NiZA de laatste keer.

3.9 Persvoorlichting

NiZA was ook in 2007 weer actief in de media (radio, TV en geschreven pers). Daarbij ging veel aandacht uit naar Zimbabwe, maar ook naar de ontwikkelingen in Zuid-Afrika.

3.10 Website

In verband met de veranderingen bij NiZA werd de website aangepast. Het doel is meer bezoekers te trekken voor campagnes, artikelen, interviews en onderzoeken. De nieuwe website biedt ook mogelijkheden zelf actief te worden. In 2008 zal deze verandering worden doorgezet en uitgebouwd.

3.11 Afrikadag EVS

Hieraan nam NiZA deel met een stand en twee workshops. Een workshop over Human Rights Development in Angola en een workshop over Koningen van de Congo, naar aanleiding van de door NiZA georganiseerde fototentoonstelling hierover

3.12 Fondsenwerving

In verband met de nieuwe koers, probeert NiZA haar donateurs nauwer te betrekken bij projecten en programma's. Daartoe wordt de website vernieuwd, maar ook de nieuwsbrieven aan de donateurs hebben een verandering ondergaan.

NiZA heeft in 2007 ook een plan ontworpen om - buiten de vaste achterban - nieuwe donateurgroepen aan te boren. Dat plan wordt in 2008 uitgevoerd.

De deur-tot-deur campagne is mede met het oog daarop uitgesteld naar 2008. Een andere reden daarvoor is, dat NiZA deze campagne nauw wil laten aansluiten op de campagnes van 2008.

4. Organisatie

4.1 Management en organisatiestructuur

De structuur van de organisatie is in 2007 sterk veranderen. Van een organisatie met een directie (bestaande uit drie personen), en een managementteam van afdelingshoofden (6 personen) met al hun afdelingen, is NiZA ingekrompen tot een eenhoofdige directie met een managementteam van 3 personen.

4.2 Kwaliteitsbewaking

NiZA beschikt reeds vijf jaar over het CBF-keurmerk. In 2005 is dat na een audit opnieuw voor vijf jaar toegekend.

NiZA hanteert voor de eigen organisatie een gestructureerde beleidscyclus. Om daarmee het beleid te ontwikkelen, te monitoren en te evalueren. De interne cyclus bestaat uit een evaluatie van het voorgaande jaar (januari), voorbereiden van jaarverslagen (maart), vaststelling daarvan (april/mei), voorbereiding van nieuwe jaarplannen (zomer), formuleren nieuwe jaarplan en begroting (september/oktober), vaststellen jaarplannen en begroting.

De directie voert maandelijkse gesprekken met de afdelingsmanagers over de voortgang van het vastgestelde jaarplan. Zonodig leidt dat tot bijstellingen. De financiële afdeling voorziet de managers van maand- en kwartaal –overzichten.

In 2007 is tevens een nieuw kwaliteitstraject ingezet, om te voldoen aan de streefwaarden van Partos.

4.3 Beleidsontwikkeling

NiZA heeft veel aandacht besteed aan samenwerking, diversifiëring van financiering, alsmede aan de integratie van programma-, communicatie- en lobbyactiviteiten. Voor het ontwikkelen van NiZA's nieuwe focus en meerjarenprogramma hebben partnerconsultaties plaatsgevonden op diverse niveau's.

4.4 Personeelszaken

Het staand beleid op het gebied van werving, selectie, functionerings- en beoordelingsprocedures, alsmede de arbo-omstandigheden is in 2007 voortgezet. Veel tijd en aandacht ging uiteraard uit naar de inkrimping zijn en het daarbij behorende sociaal plan.

4.5 Huisvesting

NiZA's huurcontract op de oude vestiging liep in maart 2007 af en kon niet worden verlengd. Daarom is NiZA eind februari 2007 verhuisd naar een nieuwe locatie. Na aanvankelijk aanloopproblemen is de huisvesting nu gerealiseerd in een bedrijfsverzamelgebouw (Y-Tech.)

Gezien echter de inkrimping van het budget is NiZA tot de conclusie gekomen dat verhuizing naar een kleinere kantoorlocatie geboden is. Die verhuizing zal in 2008 zijn beslag moeten krijgen.

5. Toelichting op de financiële situatie

5.1 Inleiding

Het jaar 2007 heeft voor NiZA in het teken gestaan van de gevolgen van de afwijzing van de MFS-subsidie door het Ministerie van Buitenlandse Zaken in 2006. NiZA heeft daarop besloten tot een reorganisatie welke per 1 september 2007 is geëffectueerd. Als gevolg van de reorganisatie is het aantal voltijdsarbeidsplaatsen (fte) teruggelopen van 54 in 2006 naar gemiddeld 37,5 fte in 2007. Daarnaast is NiZA in januari 2007 verhuisd wat ook een aantal financiële consequenties met zich mee heeft gebracht.

De effecten van de misgelopen MFS-subsidie hebben zich in 2007 doen gelden. Doordat de werkzaamheden van NiZA in het teken zijn komen te staan van afbouw in plaats van opbouw, was 2007 een moeilijk jaar voor de medewerkers van NiZA en voor haar partners in Zuidelijk Afrika. Ondanks het verkrijgen van een afbouwsubsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in 2007 heeft dit niet kunnen voorkomen dat NiZA een negatief resultaat heeft moeten incasseren. In de begroting 2007 was hier al rekening mee gehouden.

Het resultaat in 2007 bedraagt - €508.602, in de begroting was rekening gehouden met - €564.876. Een deel van dit resultaat, - €145.068, komt ten laste van de bestemmingsreserve reorganisatie en het overige deel - €363.534 komt ten laste van de continuïteitsreserve. De bestemmingsreserve bedraagt eind 2007 €165.500, waarmee het eigen vermogen van NiZA €468.213 bedraagt.

De bestedingen aan de doelstelling zijn ondanks alle perikelen op een acceptabel niveau gebleven. Ruim acht miljoen euro werd ingezet voor steun aan democratisering in zuidelijk Afrika en voorlichting en draagvlakversterking in Nederland en Europa.

5.2 De Baten: fondsenwerving en overige baten

NiZA ontvangt voor haar werk inkomsten uit onder meer fondsenwerving en subsidies van overheden. Hieronder staat vermeld hoe de baten zich in 2007 hebben ontwikkeld.

Fondsenwerving

NiZA realiseerde in 2007 €438.441 aan baten fondsenwerving. Dat is meer dan de geraamde €420.000. Ten opzichte van de gerealiseerde baten fondsenwerving over het jaar 2006 is in 2007 €36.493 minder gerealiseerd. De oorzaak van deze afname is incidenteel te noemen omdat NiZA in 2006 incidentele baten heeft geworven als reactie op de afwijzing van de MFS aanvraag.

Wanneer specifiek naar de diverse fondswervende instrumenten wordt gekeken dan valt op dat de opbrengsten van de mailingacties zijn afgenomen met €11.147. Dit betekent een procentuele afname van bijna 7% ten opzichte van 2006. Deze afname wordt verklaard doordat in 2006 een mailingactie verhoudingsgewijs veel had opgeleverd. Een dergelijke incidentele respons op een mailingactie heeft in 2007 niet plaatsgevonden.

De periodieke machtigingen hebben minder opgeleverd dan in 2006, omdat in 2006 hier ook eenmalige machtigingen in waren begrepen. De afname bedraagt €11.379 oftewel ruim 5% ten opzichte van 2006. Door een nauwkeuriger registratie in de boekhouding zijn spontane giften in 2007 duidelijker onderscheiden van de mailingopbrengsten. Hieruit is de toename van de spontane giften te verklaren.

De periodieke overschrijvingen namen in 2007 iets af ten opzichte van 2006.

In 2007 is er één baat uit een nalatenschap geweest.

Acties (in euro's)	2005	2006	2007	Vershil 06/07
Mailingen	160.893	168.704	157.557	-11.147
Periodieke overschrijvingen	68.354	64.635	60.992	-3.643
Periodieke machtigingen	167.487	214.255	202.876	-11.379
Spontane giften	4.885	51	9.250	9.199
Schenkeningen	3.226	2.429	4.925	2.496
Legaten	9.797	24.860	2.841	-22.019
Totaal	414.642	474.934	438.441	-36.493

5.3 Kosten fondsenwerving

De kosten voor fondsenwerving kwamen uit op €75.961, ruim €32.000 minder dan begroot. In 2006 bedroegen deze kosten nog €119.059. Dit betekent een afname van bijna 36%. Dit is te verklaren door de afname van de verwervingskosten evenals die van de uitvoeringskosten. De kosten van de fondsenwerving waren in 2007 ruim 17 procent ten opzichte van de baten, bijna 8 procent lager dan in 2006. De CBF-norm stelt dat de kosten fondsenwerving over de afgelopen drie jaar niet hoger mogen zijn dan 25 procent. Met kostenpercentages van 19,7 procent in 2005, 25,1 in 2006 en 17,3 procent in 2007 bedraagt het driejarig gemiddelde nu 20,7 procent.

De kosten fondsenwerving bestaan uit uitvoeringskosten en wervingskosten. De uitvoeringskosten bedroegen €34.047. Deze kosten bestaan uit personeelskosten en de bijdrage aan de huisvestings- en bureaunkosten van NiZA. De personeelskosten zijn ten opzichte van 2006 gedaald omdat de medewerker fondsenwerving een andere betrekking heeft gevonden. Deze functie is in het vervolg van 2007 vacant gebleven. In 2008 wordt een nieuw fondsenwervingsteam opgebouwd.

De wervingskosten bedroegen €41.914. Deze kosten bestaan uit notariskosten, diverse kosten van de mailingen, distributie- en verzendkostenkosten en promotiekosten. De wervingskosten zijn ten opzichte van 2006 afgenomen. Hieronder staan de gespecificeerde uitgaven.

Wervingskosten	2007	2006	Vershil
Administratiekosten	0	11	- 11
Notariskosten	1.637	2.160	- 523
Vormgeving en drukkosten	16.776	16.930	- 154
Redactiekosten -en promotiewerk	1.239	1.056	183
Kosten distributie en verzendhuizen	6.876	6.083	793
Porti- en verzendkosten	4.970	5.064	- 94
Bankkosten	3.515	4.256	- 741
Reclame en advertenties	4.794	0	4.794
Promotiekosten	2.107	45.743	- 43.636
Totaal wervingskosten	41.914	81.303	- 39.389

De kostendaling wordt voornamelijk veroorzaakt door de promotiekosten. In tegenstelling tot in 2006 heeft geen deur tot deur werving plaatsgevonden. Wel is er een uitzending op de regionale omroepen geweest om NiZA te promoten.

Het gegeven dat er geen promotieactiviteiten hebben plaatsgevonden is te verklaren doordat NiZA in 2007 besloten heeft de promotieactiviteiten te koppelen aan de uit te voeren campagnes. Doordat de ontwikkeling van nieuwe aansprekende campagnes tijd vergt konden in 2007 geen promotieactiviteiten meer worden ontplooid. Als een rode draad loopt hier tevens doorheen dat NiZA in 2007 een samenwerkingsverband is aangegaan met Action Aid International (AAI). In nauw overleg met AAI is in 2007 hard gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe strategie, een campagneplan en een fondsenwervingplan. Voor de fondsenwerving stelt AAI ook financiële middelen ter beschikking. Door deze investering kan NiZA in 2008 een nieuw fondsenwervingsteam opbouwen evenals nieuwe promotieactiviteiten gaan verrichten.

5.4 Baten anders dan fondsenwerving

Onder baten anders dan fondsenwerving worden de algemene en de projectsubsidies geschaard en overige baten zoals rente, het beleggingsresultaat en het *Zuidelijk Afrika Magazine*. Hieronder wordt eerst stilgestaan bij de subsidies, de overige baten komen daarna aan bod.

Subsidies

NiZA geeft financiële steun aan zo'n honderd organisaties in zuidelijk Afrika binnen drie thematische programma's: Media en vrijheid van meningsuiting, Mensenrechten en vredesopbouw en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in de grondstoffensector (PPP). De laatste wordt in dit jaarverslag ook aangeduid als het programma Economische Rechtvaardigheid.

De gerealiseerde subsidies voor de programma's en een aantal andere projecten in zuidelijk Afrika bedroegen in 2007 in totaal €4.951.071. Dit is €73.897 lager dan in 2006. De gerealiseerde subsidies in 2007 bedragen ruim 5 ton lager dan begroot. Dit is onder andere te verklaren doordat het PEPSA programma in 2007 minder omvangrijk is geworden dan in het jaarplan nog werd verondersteld. Hierdoor zijn de gerealiseerde bijdragen van onder andere OSISA en Hivos lager dan in de begroting nog was opgenomen.

Voor de drie thematische programma's realiseerde NiZA €4.315.301, dit is conform begroting. Deze baat is minder dan in 2006 is gerealiseerd. In 2006 waren er echter nog vier thematische programma's; het NEPAD programma is in 2006 beëindigd.

Ondanks de reorganisatie is NiZA er in 2007 in geslaagd om de financiële doelstellingen van de thematische programma's te realiseren. In 2007 is het Mensenrechten Sectorprogramma beëindigd. Samen met de partnerorganisaties in Zuidelijk Afrika wordt onderzocht op welke wijze de financiering van de activiteiten na 2007 doorgang kan hebben.

Andere projecten waarvoor NiZA inkomsten ontving, waren het Angola verkiezingen educatieproject, het democratiseringsfonds en een samenwerkingsproject in de DRC. Voor het Angola Verkiezingen educatieproject dat NiZA samen met partner Development Workshop in Angola uitvoert, realiseerde NiZA €406.623 van de EU. Voor het verkiezingenprogramma PEPSA en voor andere projecten realiseerde NiZA €180.000 van Hivos. Voor het samenwerkingsproject in de DRC realiseerde NiZA €49.147 van het Royal Watch Institute.

De realisatie van deze Apparaat KostenVergoeding (AKV) bedraagt €141.751. Dit is €54.751 hoger dan begroot. In de begroting was echter geen rekening gehouden met de bijdrage vanuit het EU Angola project en de bijdrage vanuit PSO voor de monitoring van de jongerenprojecten. In de begroting 2007 was onder de AKV alleen het PSO programmadeel opgenomen. Dit deel van de AKV is conform begroting gerealiseerd.

Naast steun aan democratisering in zuidelijk Afrika zet NiZA zich in Nederland en Europa in voor informatievoorziening over de regio en voor het behoud van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking. Voor deze twee doelstellingen in Nederland in Europa heeft NiZA in 2007 €1.116.003 aan voorlichtingssubsidies ontvangen, wat €30.628 hoger is dan begroot.

NiZA voert in samenwerking met SanTrust uit Zuid-Afrika in opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken het onderzoeksprogramma SANPAD uit. Daarvoor heeft NiZA €470.537 (exclusief €49.875 bijdrage AKV) gerealiseerd. De Nederlandse Commissie voor Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO) stelde €100.000 ter beschikking voor diverse voorlichtingsactiviteiten. De campagne Fatal Transactions over illegale grondstoffenhandel ontving €332.630 van de Europese Unie (exclusief €35.047 bijdrage AKV) plus nog een aantal kleinere ontvangsten van €11.014. Van diverse donoren, Hivos, Oxfam/Novib, ICCO, Amnesty International, Kerk in Actie, IMD en FNV Mondial heeft NiZA in totaal €91.900 ontvangen ten behoeve van Zimbabwe Watch. Stichting Doen droeg €25.000 bij ten behoeve van de lasten van het Zuidelijke Afrika Magazine.

NiZA heeft in 2007 €1.581.600 van het ministerie van Buitenlandse Zaken gerealiseerd voor de afbouw van verplichtingen aan partners in Zuidelijk Afrika die NiZA in 2006 al was aangegaan. Tevens is een deel van deze afbouwsubsidie geormerkt voor de personele verplichtingen van NiZA. Met dit deel van de afbouwsubsidie kon NiZA deels haar verplichtingen nakomen aan het personeel, dat met de reorganisatie is afgevoerd.

De afbouwsubsidie is een toezegging op grond van de bepalingen in de door NiZA verkregen TMF subsidie over de jaren 2003-2006. De totale afbouwsubsidie voor 2007 en 2008 bedraagt €2.372.400.

5.5 Overige baten

Onder de overige baten vallen de resultaten van de beleggingen, de rente-inkomsten en de inkomsten van het *Zuidelijk Afrika Magazine*.

Waardeverandering beleggingen

In september 2003 heeft NiZA voor €1.000.000 participaties gekocht in het ASN-aandelenfonds en het ASN-obligatiefonds. De beleggingen in het ASN-obligatiefonds zijn medio 2007 verkocht. Dit leverde een negatief resultaat op van €32.129. Samen met het verkregen dividend en het koersverlies ultimo 2007 resteert uiteindelijk een verlies op de waarde van de beleggingen van €14.857.

Rente

In 2007 realiseerde NiZA €17.637 aan rente. Deze baten zijn niet opgenomen in de begroting. De rente-baten zijn bewust niet in de begroting opgenomen omdat deze baten als buffer wordt gebruikt voor tegenvallende bedrijfsresultaten.

Zuidelijk Afrika Magazine

NiZA is sinds 1997 de uitgever van het *Zuidelijk Afrika Magazine* (ZAM). De externe baten van ZAM bestaan uit abonnementen, advertenties en losse verkoop. Het verschil tussen deze baten en lasten van ZAM wordt gefinancierd door NiZA.

NiZA heeft in 2007, evenals in 2006 €25.000 ontvangen van Stichting Doen ter ondersteuning van ZAM. Daar staat tegenover dat meerdere externe fondsen geworven hadden moeten worden om ZAM financierbaar te houden voor NiZA. In het kader van de reorganisatie is daarom besloten het uitgeven van het Zuidelijk Afrika Magazine te beëindigen.

De rechten zijn overgedragen aan de Stichting ZAM NET. In 2007 heeft NiZA uiteindelijk een netto-bijdrage van €106.529 aan ZAM geleverd.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bedragen €27.271 terwijl hiervoor €78.000 was begroot. Het verschil is verklaarbaar uit het niet doorgaan van een ingecalculerde bijdrage van €50.000 voor een mediaproject in Angola.

5.6 Toelichting op de bestedingen

In 2007 heeft NiZA €8.731.111 besteed aan de doelstellingen, hiervan is €4.904.687 besteed aan projecten in het Zuiden, €1.202.053 is besteed aan Noordelijke Activiteiten en €2.658.417 aan uitvoeringskosten. Deze besteding aan de doelstelling is bijna gelijk aan de besteding aan de doelstelling in 2006.

De bestedingen aan verstrekte hulp in het Zuiden zijn lager dan begroot. Dit is met name veroorzaakt doordat het PEPSA verkiezingen programma minder heeft gerealiseerd en doordat een geplande bijdrage aan een media-project in Angola geen doorgang heeft gevonden.

De bestedingen aan draagvlak versterkende activiteiten is bijna €200.000 lager dan begroot. Oorzaak hiervan is het niet doorgaan van een aantal grote publieksgerichte activiteiten, mede gezien de perikelen rondom de reorganisatie.

De uitvoeringskosten in 2007 zijn relatief hoog omdat de kosten van de reorganisatie hier inbegrepen zijn. De uitvoeringskosten van NiZA bedragen ruim 8% meer dan begroot. Deze overschrijding wordt door een drietal posten veroorzaakt. Allereerst is de interim-directeur langer aangebleven dan was gebudgetteerd. Begroot was per 1 augustus een nieuwe directeur te hebben. De verhuizing en de inrichting van de nieuwe locatie hebben een aantal bijkomende kosten voortgebracht waarvoor niet was begroot. Doordat NiZA diverse juridische procedures heeft moeten voeren zijn de kosten voor juridische ondersteuning hoger uitgevallen dan was begroot.

5.7 Bestemming NiZA Fonds 2008

Uit de te realiseren baten vanuit het NiZA-Fonds heeft het NiZA-bestuur voor het jaar 2008 €159.500 voor onderstaande projecten bestemd.

NiZA activiteiten	Bijdrage uit NiZA-Fonds
Human Rights Defenders	30.000
Voorlichting	
Afrikaanse Doeners	5.000
Website	10.000
Jaarverslag	15.000
Fondsenwerving	
NiZA-Informatie	27.000
Telemarketing	6.000
Huis aan huis werving NiZA	15.000
Fonds-en campagnewerving 2008	50.000
Onderhoud database	1.500
Totaal bijdragen NiZA-Fonds	159.500

5.8 Beleid ten aanzien van het vermogen

De afgelopen jaren is het NiZA's beleid geweest om het vermogen vooral als buffer te kunnen gebruiken voor financiële tegenvallers. Omdat NiZA groeide, namen de financiële risico's ook toe, hetgeen betekende dat het eigen vermogen van de organisatie ook moest toenemen.

In 2004 heeft de Vereniging voor Fondswervende Instellingen (VFI) de Richtlijn Reserves Goede Doelen vastgesteld. Deze richtlijn geeft aan hoe goededoelenorganisaties behoren om te gaan met hun financiële reserves. Het Centraal Bureau voor Fondsenwerving, waarbij NiZA is

aangesloten, heeft deze richtlijn overgenomen. Dit betekent een aanvulling op het CBF-Keurmerkreglement en de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende instellingen.

De richtlijn stelt dat het aanhouden of opbouwen van reserves slechts in een beperkt aantal gevallen is toegestaan:

- Als bestemmingsfonds en/of bestemmingsreserve, hetzij ingesteld door de schenker of de instelling zelf, te verantwoorden via de Jaarrekening.
- Als continuïteitsreserve, waarbij twee bestanddelen worden onderscheiden:
 1. voor dekking van risico's op de korte termijn met een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie,
 2. om zeker te stellen dat de organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen; de instelling moet zo'n reserve baseren op een analyse van de specifieke risico's en de periode waarvoor zij deze wil afdekken.
- Ter financiering van activa in het kader van de bedrijfsvoering of ten bate van de uitvoering van de doelstelling.
- Als reserve bedoeld als bron van inkomsten.

NiZA heeft in de afgelopen jaren de continuïteitsreserve kunnen opbouwen tot 32% van de kosten van de werkorganisatie. Ten gevolge van het mislopen van de MFS subsidie en de daardoor noodzakelijk geworden reorganisatie, heeft NiZA in 2007 aanspraak moeten maken op de continuïteitsreserve.

Eind 2006 bedroeg het totaal eigen vermogen van NiZA nog €976.815. Het bestuur heeft hiervan €310.568 als bestemmingsreserve opgenomen voor de kosten van de reorganisatie. Van deze reserve is in 2007 €145.068 gebruikt voor de kosten van de reorganisatie die niet door de aanbouwsubsidie gefinancierd konden worden. Hiermee resteert een bestemmingsreserve van €165.500 voor de reorganisatiekosten. Dit bedrag zal in 2008 worden aangesproken om de voltooiing van de reorganisatie te kunnen financieren.

Het overige deel van de continuïteitsreserve bedroeg eind 2006 €666.247. Het negatieve bedrijfsresultaat in 2007 bedraagt €363.534. Dit resultaat komt ten laste van de continuïteitsreserve. Eind 2007 bedraagt de continuïteitsreserve €302.713.

In de begroting 2007 was een negatief bedrijfsresultaat al voorzien en is de realisatie van 2007 conform verwachting verlopen. Toch is het bestuur van NiZA zich er goed van doordrongen dat in de komende jaren de reserves niet verder aangesproken kunnen worden, om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Daarom is het beleid er op gericht om in de komende jaren geen negatieve bedrijfsresultaten meer te realiseren. Om dit doel te bereiken wordt de gehele fondsenwerving geïntensiveerd waarbij nadrukkelijk met AAI wordt opgetrokken. Mochten desondanks de resultaten hiervan tegenvallen, dan zullen verdere bezuinigingen onvermijdelijk zijn.

5.9 Beleggingsbeleid NiZA en vermogensrisico

NiZA heeft in 2007 een neutraal, gematigd offensief beleggingsbeleid gevoerd. Halverwege 2003 heeft NiZA participaties gekocht in het Aandelenfonds en het Obligatiefonds van de ASN Bank. In 2007 zijn alle participaties in het obligatiefonds verkocht, omdat de vooruitzichten van dit fonds niet goed waren.

NiZA heeft nog participaties in het Aandelenfonds van de ASN. Vanwege de fluctuaties op de beurs wordt met de ASN overlegd op welke wijze het risico van deze beleggingen verminderd kunnen worden.

5.10 Bestuur en directie van NiZA

De samenstelling van het bestuur was in 2007 als volgt:

- Mw. Drs. C.E. van Dullemen (voorzitter)
- N.R. Feis (penningmeester)
- Mr. F.J.C.M. Baas (secretaris)
- Dr. Mr. B. de Gaaij Fortman
- J. Divendal (afgetreden in 2007)
- C. Mibenge (aangetreden in 2007)

De bezoldiging van de bestuursleden is nihil. De werkzaamheden van de bestuursleden geschieden op vrijwillige basis. Mede naar aanleiding van de perikelen rondom de MFS-besluitvorming, de reorganisatie van NiZA, en het aftreedrooster zullen met name de langzittende bestuursleden in 2008 aftreden en zullen nieuwe bestuursleden aantreden.

De directie vormt de dagelijkse leiding van de organisatie en is daartoe via het directiereglement door het bestuur gemachtigd. In 2007 bestond de directie uit de algemeen directeur en de programmadirecteur, tevens is dhr Feis door het bestuur voor een periode van vier maanden als gedelegeerd bestuurder toegevoegd aan het MT van NiZA en heeft hij de interne taken van de algemeen directeur waargenomen. Het gezamenlijke inkomen van deze drie personen is € 125.446. Dit is inclusief werkgevers- en pensioenbijdragen. In 2006 was het gezamenlijke inkomen €147.785. Geen van de directeuren heeft nevenfuncties.

Algemeen directeur Peter Hermes is door het NiZA bestuur op 7 februari 2007 op non-actief gesteld, mede naar aanleiding van de afwijzing van de MFS-subsidie aanvraag. De arbeidsovereenkomst met de algemeen directeur is per 28 mei officieel beëindigd. Om de reorganisatie in goede banen te leiden, heeft NiZA Margo Andriessen aangetrokken als algemeen directeur ad interim.

De directeuren vertegenwoordigen NiZA in diverse commissies en netwerken. In 2007 bestond de directie van NiZA uit:

- Peter Hermes (algemeen directeur tot 28 mei 2007, op non-actief per 7 februari 2007)
- Niels Feis (gedelegeerd bestuurder tot mei 2007)
- Margo Andriessen (directeur ad interim vanaf 18 februari 2007)
- Bob van der Winden (programmadirecteur tot 1 september 2007)

5.11 Ontwikkelingen na balansdatum

Al in 2006 is NiZA in bezwaar gegaan tegen de afwijzing van de MFS-subsidie aanvraag door het ministerie van Buitenlandse zaken. Dit bezwaar is afgewezen door het ministerie in april 2007. NiZA blijft van mening dat de afwijzing onterecht is en heeft daarom besloten de beslissingen van het ministerie inzake aanvraag en bezwaar voor te leggen aan de rechter. Uitslag van deze juridische procedure werd verwacht in het najaar 2007, maar door drukte bij de bestuursrechter zal behandeling van de zaak pas in juni 2008 plaatsvinden.

Het vinden van een nieuwe algemeen directeur heeft langer geduurd dan verwacht, daarom blijft Margo Andriessen als interim directeur tot mei 2008 aan. Per 1 mei 2008 treedt dhr. Ruud van den Hurk aan als nieuwe directeur van NiZA.

De vooruitzichten betreffende de samenwerking met AAI zijn positief. NiZA heeft een principe akkoord met AAI bereikt over de investering in de fondsenwerving van NiZA voor 2008. Vanwege de associatie van NiZA met Action Aid, heeft HIVOS, geheel onverwachts voor NiZA, het samenwerkingscontract per 2008 beëindigd.

Om de kosten van de organisatie te verlagen is besloten NiZA op een andere plaats te gaan huisvesten. De huidige locatie Y-TECH is financieel ongunstig voor NiZA. Omdat NiZA gebonden is aan een meerjarige huurovereenkomst moet NiZA zelf voor een andere huurder zorgen. Daarvoor heeft NiZA een makelaar in de arm genomen. Doel is om de verhuizing in 2008 te laten plaatsvinden, zodat vanaf 2009 de kosten voor huisvesting aanzienlijk gereduceerd kunnen worden.

Niels Feis,

Penningmeester NiZA

28 april 2008.

BALANS PER 31 DECEMBER 2007

	31 december 2007		31 december 2006	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiele vaste activa bedrijfsvoering				
- bedrijfsmiddelen		371.179		55.359
Beleggingen		320.607		863.360
Vorderingen	1.097.861		1.458.551	
Liquide middelen	<u>609.908</u>		<u>1.189.113</u>	
		<u>1.707.769</u>		<u>2.647.664</u>
Totaal		<u>2.399.555</u>		<u>3.566.383</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen:				
- vermogen	302.713		666.247	
- bestemmingsreserve reorganisatie	<u>165.500</u>		<u>310.568</u>	
		468.213		976.815
Schulden:				
- op lange termijn	273.992		-	
- op korte termijn	<u>1.657.350</u>		<u>2.589.568</u>	
		<u>1.931.342</u>		<u>2.589.568</u>
Totaal		<u>2.399.555</u>		<u>3.566.383</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

	Werkelijk 2007 €	Begroting 2007 €	Werkelijk 2006 €
BATEN			
Baten uit eigen fondswerving:			
- mailingacties	157.557	170.000	168.704
- contributies, donaties, giften en schenkingen	278.043	225.000	281.370
- nalatenschappen	2.841	25.000	24.860
	438.441	420.000	474.934
Kosten eigen fondswerving			
- verwervingskosten	41.914	63.000	81.303
- uitvoeringskosten	30.121	37.276	37.756
- uitvoeringskosten reorganisatie	3.926	7.723	-
	75.961	107.999	119.059
(in % van baten uit eigen fondsenwerving)	17,33	25,71	25,07
Totaal eigen fondsenwerving	362.480	312.001	355.875
Beschikbaar uit fondsenwerving	362.480	312.001	355.875
Subsidies	7.790.425	8.223.173	8.303.101
Resultaat beleggingen	14.857-	-	38.156
Overige baten	84.461	121.000	156.078
Totaal beschikbaar voor doelstelling	8.222.509	8.656.174	8.853.209

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

	Werkelijk 2007 €	Begroting 2007 €	Werkelijk 2006 €
BESTEDINGEN			
BESTEED AAN DOELSTELLING			
Noordelijke activiteiten			
- draagvlak versterkende activiteiten	1.202.053	1.401.456	782.649
- uitvoeringskosten	982.193	741.082	1.061.020
- uitvoeringskosten reorganisatie	143.396	153.534	-
	<u>2.327.643</u>	<u>2.296.072</u>	<u>1.843.669</u>
Structurele hulp			
- verstrekte steun / subsidies	4.904.687	5.403.318	5.267.961
- uitvoeringskosten Nederland	1.285.671	1.260.513	1.631.212
- uitvoeringskosten reorganisatie	213.110	261.147	-
	<u>6.403.468</u>	<u>6.924.978</u>	<u>6.899.173</u>
Totaal besteed aan doelstelling	<u>8.731.111</u>	<u>9.221.050</u>	<u>8.742.842</u>
Overschot/Tekort	508.602-	564.876-	110.367
Overschot/tekort toegevoegd / onttrokken aan:			
vermogen NiZA	363.534-	405.632-	200.201-
bestemmingsreserve reorganisatie	145.068-	159.244-	310.568
	<u>508.602-</u>	<u>564.876-</u>	<u>110.367</u>

Kasstroomoverzicht

	2007		2006	
	€	€	€	€
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>				
Resultaat	508.602-		110.367	
Aanpassingen voor:	-		-	
afschrijvingen	60.753		61.085	
waardeverandering beleggingen	42.306		6.448-	
	<u>42.306</u>	405.543-	<u>6.448-</u>	165.004
Veranderingen in werkkapitaal:				
handelsvorderingen	360.690		81.887	
voorraden	-		-	
handelscrediteuren	814.362-		181.401	
	<u>814.362-</u>	453.672-	<u>181.401</u>	263.288
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
ontvangen/betaalde interest	-		-	
ontvangen dividend	23.869-		26.339-	
ontvangen/betaalde winstbelasting	-		-	
buitengewone baten/lasten	-		-	
	<u>-</u>	23.869-	<u>-</u>	26.339-
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>883.084-</u>		<u>401.953</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>				
desinvesteringen financiële vaste activa	524.315		304.200	
investerings materiële vaste activa	376.572-		17.482-	
desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-</u>	147.743	<u>-</u>	286.718
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>				
ontvangsten uit langlopende schulden	180.000		-	
aflossing langlopende schulden	23.864-		3.630-	
projectverplichtingen	-		-	
betaald op inkoop aandelen	-		-	
inkoop aandelen	-		-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-</u>	156.136	<u>-</u>	3.630-
Netto kasstroom		579.205-		685.041
Correctie voor waardeverandering beleggingen		<u>-</u>		<u>-</u>
toe- afname geldmiddelen		<u>579.205-</u>		<u>685.041</u>

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijn voor Fondswervende instellingen.

Materiele vaste activa

De materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met de afschrijvingen. Afschreven wordt volgens het lineaire systeem. De afschrijvingstermijnen bedragen voor:

Inventaris en inrichting 5 jaar

Apparatuur 5 jaar

De investeringsgrens bedraagt €500,-.

Beleggingen

De beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Een vordering die betrekking heeft op goedgekeurde projecten is opgenomen tegen het toegekende bedrag, verminderd met de uitgaven die hierop zijn gedaan.

Projectverplichtingen

Dit betreft subsidieverplichtingen aan de goedgekeurde, gecontracteerde projecten.

Overige activa en passiva

Deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

Rekening houdend met de waarderingsgrondslagen wordt het resultaat bepaald als het verschil tussen baten uit eigen fondswerving, de verkregen overheidssubsidies, het resultaat van beleggingen en de overige baten, verminderd met de bestedingen in het jaar. Tenzij anders vermeld worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten uit eigen fondswerving

De baten uit eigen fondswerving worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Baten uit nalatenschap

Baten uit nalatenschap worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidies

Subsidies ten behoeve van projecten worden verantwoord op basis van goedgekeurde projecten.

Subsidies ten behoeve van Noordelijke Activiteiten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

ACTIVA

Materiele vaste activa bedrijfsvoering

	<u>Inrichting</u>	<u>Inventaris</u>	<u>Hard- en software</u>	<u>Totaal</u>	<u>Totaal</u>
				2007	2006
	€	€	€	€	€
Aanschafwaarde per 1-1	85.384	54.927	227.518	367.829	
Desinvesteringen	61.296	2.742	2.112	66.150	
Investerings in 2007	338.909	3.560	34.103	376.572	
	362.997	55.745	259.509	678.251	
Afschrijvingen voorgaande jaren	16.166	30.499	199.654	246.319	
Afschrijvingen 2007	38.094	3.541	19.118	60.753	
Boekwaarde per 31 december 2007	308.737	21.705	40.737	371.179	55.359

In 2007 is NiZA verhuisd. Voor de inrichting van het nieuwe pand is een investering gedaan waarvoor de verhuurder een annuïteitenlening heeft verstrekt en een bijdrage in de kosten heeft gedaan. Deze investeringen worden in tien jaar afgeschreven, gelijklopend met de duur van het huurcontract. Met ingang van 2007 wordt over nieuwe hard- en software een afschrijvingstermijn van 5 jaar gebruikt.

Beleggingen

	<u>ASN</u>	<u>ASN</u>	<u>Totaal</u>	<u>Totaal</u>
	<u>Aandelenfonds</u>	<u>Obligatiefonds</u>	2007	2006
	€	€	€	€
Stand per 1-1	323.930	539.430	863.360	
Dividend	3.853	20.016	23.869	
Onttrokken	-	524.315-	524.315-	
Resultaat onttrekkingen	-	32.129-	32.129-	
Resultaat beleggingen	6.598-	-	6.598-	
niet herbelegd	578-	3.002-	3.580-	
Stand per 31-12	320.607	0	320.607	863.360

De beleggingen per ultimo 2007 bestaan uit participaties in het ASN-aandelenfonds, 4.863,58213 stuks gewaardeerd op marktwaarde van €65,92 per aandeel. De beleggingen in het ASN-obligatiefonds, 20,674,90041 stuks à 25,36 euro per stuk zijn verkocht in de loop van 2007. Door herbelegging van het verkregen dividend zijn er in 2007 46,78503 stuks aan het ASN aandelenfonds toegevoegd en 658,92990 aan het obligatiefonds.

	31 december 2007	31 december 2006
	€	€
Vorderingen		
Subsidies	831.337	1.026.514
Debiteuren	181.101	149.293
Nog te ontvangen interest	20.387	27.980
Voorschotten	5.001	1.041
Overige vorderingen	48.620	98.444
Depotbedragen	1.660	10
Pensioen en levensloop	1.448	3.209
Vooruitbetaalde kosten	8.307	155.269
	1.097.861	1.461.760
Liquide middelen		
Spaarrekeningen	67.991	679.430
Kas en banken	541.917	509.683
	609.908	1.189.113

De saldi van de spaarrekeningen zijn direct opvraagbaar. Het rentepercentage bedraagt per balansdatum 2,75 %.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

PASSIVA

	Continuïteits reserve €	Totaal 2007 €	Totaal 2006 €
Vermogen			
Stand per 1 januari 2007	666.247	666.247	
Onttrokken in 2007	<u>363.534-</u>	<u>363.534-</u>	
Stand per 31 december 2007	<u>302.713</u>	<u>302.713</u>	<u>666.247</u>
Bestemmingsreserve reorganisatie			
Stand per 1 januari 2007	310.568	310.568	
Onttrokken in 2007	<u>145.068-</u>	<u>145.068-</u>	
Stand per 31 december 2007	<u>165.500</u>	<u>165.500</u>	<u>310.568</u>

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2007

Schulden	31 december 2007 €	31 december 2006 €
op lange termijn		
Persoonlijke budgetten	117.857	-
ASN bank	-	3.630
Annuïteitenlening NSI	172.385	
Aflossingsverplichting komend boekjaar	<u>16.249</u>	<u>3.630</u>
Stand per 31 december 2007	<u>273.993</u>	<u>-</u>
<p>In het sociaal plan van NiZA zijn persoonlijke budgetten aan de NiZA medewerkers die gedwongen moesten vertrekken toegekend. Deze persoonlijke budgetten kunnen worden gebruikt om de financiële schade als gevolg van het ontslag op te kunnen vangen. Er is een onderscheid gemaakt in de termijn van de verplichting, zie ook bij kortlopend.</p> <p>Met ingang van 1 januari 1998 heeft NiZA de overeenkomst van een geldlening van de ASN bank aan de Stichting Zuidelijk Afrika Huis overgenomen. Deze overeenkomst is aangegaan op 19 maart 1997. Het bedrag van lening bedroeg €36.302,42. De aflossing vond plaats in 10 achtereenvolgende jaarlijkse bijdragen, elk jaar op 1 augustus, voor het eerst op 1 augustus 1998. In 2007 is de lening geheel afgelost. De rente bedroeg 6% en werd gelijk met de aflossing voldaan.</p> <p>Ten behoeve van de inrichting van de nieuwe kantoorruimte heeft NiZA een annuïteitenlening van €188.000 afgesloten met Nieuwe Steen Investments, de eigenaar van het pand. De aflossing van de lening en de rente van 4% wordt per kwartaal met de huur betaald. De looptijd is 10 jaar.</p>		
op korte termijn		
Crediteuren	148.738	375.588
Vooruitontvangen bedragen		
- vooruitontvangen subsidies	117.000	272.479
Te betalen bedragen:		
- belastingen	52.929	104.036
- persoonlijke budgetten	93.322	-
- afdracht Avéro	79	603
- nettoloan	-	204
- vakantiegeld	50.005	98.067
- vakantie dagen	23.561	75.679
- accountant	10.000	11.250
- schulden Sanpad	7.110	7.279
- aflossingsverplichting lening NSI	16.249	3.630
- overige	<u>108.942</u>	<u>185.058</u>
	<u>627.936</u>	<u>1.133.873</u>
projectverplichtingen kort		
- contractuele verplichtingen projecten donoren	<u>1.029.414</u>	<u>1.458.904</u>
	<u>1.029.414</u>	<u>1.458.904</u>
	<u>1.657.350</u>	<u>2.592.777</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen.

In verband met de verhuizing van NiZA is het huurcontract met de Rijksgebouwendienst beëindigd per 1 maart 2007.

NiZA heeft een contract met Nashuatec afgesloten voor de huur van kopieerapparatuur voor een periode van 72 maanden ingaande per 11 maart 2004. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen €16.878 inclusief BTW, behoudens jaarlijkse prijsstijgingen. In 2008 is dit contract in verband met de inkrimping van NiZA aangepast tot €8.839.

NiZA heeft voor de periode 2007 t/m 2008 een afbouwsubsidie toegekend gekregen van €2.372.400 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Voor het jaar 2008 resteert nog een te ontvangen subsidie van €790.800.

In september 2006 is NiZA een huurovereenkomst aangegaan met NSI Kantoren B.V. voor het huren van het pand 'Y-Tech', aan de Van Diemenstraat 200 te Amsterdam. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 10 jaar, ingaande op 1 januari 2007 en lopende tot 31 december 2016 met een optie tot verlenging van 5 jaar.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

	Werkelijk 2007 €	Begroot 2007 €	Werkelijk 2006 €
BATEN			
Subsidies			
Projectfinanciering	5.092.822	5.556.199	5.166.864
Noordelijke activiteiten	1.116.003	1.085.375	500.237
Overheidssubsidie	1.581.600	1.581.599	2.636.000
	7.790.425	8.223.173	8.303.101
Projectfinanciering			
Goedgekeurde projectbijdragen excl. AKV	4.951.071	5.471.199	5.024.968
AKV	141.751	85.000	141.896
Totaal projectfinanciering	5.092.822	5.556.199	5.166.864
Resultaat beleggingen			
Waardeverandering beleggingen	14.857-	-	38.156
Overige baten			
Interest	17.637	-	27.420
Zuidelijk Afrika Magazine	39.553	43.000	44.733
Overige opbrengsten	27.271	78.000	83.925
	84.461	121.000	156.078

Subsidies

De ontvangen projectfinanciering is lager dan was begroot. Deze afwijking wordt veroorzaakt door het in mindere mate doorgang vinden van het democratiseringsfonds, welke onder andere door Hivos gefinancierd zou worden. Ook is een deel van het Angola verkiezingen project doorgeschoven naar 2008. De ontvangen baten voor de sectorprogramma's (media, mensenrechten en PPP) zijn conform begroting.

De realisatie van de Apparaat Kosten Vergoeding (AKV) bedraagt €141.751 hetgeen €56.751 hoger is dan was begroot.

In de AKV-berekening zijn de bijdragen vanuit het EU Angola project ook meegerekend en de bijdrage van PSO voor monitoring van de jongerenprojecten. In de begroting was alleen de algemene bijdrage van PSO voor de sectorprogramma's opgenomen.

Onder Noordelijke Activiteiten wordt onder andere voorlichting, lobby en beleid en onderzoek verstaan. Vanaf 1 september valt hier ook een deel van de nieuwe afdelingen Strategie en Campagnes onder. De inkomsten zijn met een lichte overschrijding conform begroting gerealiseerd.

In 2007 heeft NiZA €1.581.600 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen als afbouwsubsidie. Deze subsidie is specifiek geoormerkt voor de financiering van NiZA's verplichtingen aan Zuidelijke partnerorganisaties. Tevens is een deel van de afbouwsubsidie geoormerkt voor de financiering van de reorganisatie.

Resultaat beleggingen

In 2007 deed zich per saldo een waardeverandering voor van €14.857. De dividenduitkering bedroeg €23.869 waarvan €3.580 van de belastingdienst is terugontvangen.

Rente

De rente-inkomsten in 2007 bedragen €17.637, hetgeen lager is dan in 2006. Dit is veroorzaakt door een afname van de baten. Er zijn geen rente-inkomsten opgenomen in de begroting.

Zuidelijk Afrika Magazine

De inkomsten van het blad uit abonnementen zijn in 2007 gedaald t.o.v. 2006 en bedroegen €39.553.

Bij de reorganisatie is besloten het uitgeven van het Zuidelijk Afrika Magazine te beëindigen. De rechten zijn overgedragen aan de Stichting ZAM-net.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten bedragen €27.271 terwijl hier €78.000 voor was begroot. Het verschil is verklaarbaar uit het niet doorgaan van een ingecalculerde bijdrage van €50.000 voor een mediaproject in Angola.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

	Werkelijk 2007 €	Begroot 2007 €	Werkelijk 2006 €
BESTEDINGEN			
Personeelskosten			
Bruto salarissen	1.527.315	1.509.801	2.082.911
Sociale lasten	206.195	195.386	298.392
Zwangerschapsgelden	35.184-		49.705-
Pensioenpremie	63.064	71.049	69.274
	1.761.390	1.776.236	2.400.871
Interne doorberekeningen	278.672-	232.657-	373.765-
	1.482.718	1.543.579	2.027.106
Sociaal Plan			
Reorganisatie	360.432	422.404	-
Overige personeelskosten			
Opgespaarde verlofuren	33.765-	-	11.497-
Post doc medewerker	24.800	27.000	25.994
Interimkosten	148.289	50.000	-
Uitzendkrachten e.d.	45.738	4.000	51.818
Woon- werkverkeer	13.327	15.000	34.345
Diverse personeelskosten	49.342	55.000	71.715
	247.731	151.000	172.375
Totaal personeelskosten	2.090.881	2.116.983	2.199.481
Reis- en verblijfkosten			
Algemene reis- en verblijfkosten	12.469	15.000	1.009
Huisvestingskosten			
Huur inclusief servicekosten	99.944	88.791	260.226
Overige huisvestingskosten	92.606	27.000	25.975
	192.550	115.791	286.201
Kantoorkosten			
Bureaunkosten	297.431	154.500	147.123
Afschrijvingen vaste activa	60.753	48.000	61.084
Directe kosten structurele hulp	30	-	34.418
Kosten samenwerkingsverbanden	655	-	-
	358.869	202.500	242.624
Overige algemene kosten			
bestuurskosten	843	2.000	570
overig algemeen	2.805	9.000	103
	3.648	11.000	672
	2.658.417	2.461.274	2.729.988

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007**Bestedingen**

In 2007 heeft NiZA €8.374.605 aan de doelstelling besteed. Hiervan is €4.904.687 besteed aan projecten in het Zuiden, €1.202.053 is besteed aan Noordelijke Activiteiten en €2.297.985 is besteed aan uitvoeringskosten.

In onderstaand overzicht staat gespecificeerd hoe de bestedingen per PSO programma hebben plaatsgevonden. Daarbij zijn de verrekeningen vermeld die betrekking hebben op subsidies van PSO uit voorgaande jaren. Het NEPAD programma is in 2006 beëindigd; het negatieve saldo van de bestedingen wordt veroorzaakt door de verrekening met het laatste jaar.

De overige bestedingen van projectbestedingen van NiZA betreffen het verkiezingen programma PEPSA, dat mede gefinancierd is door HIVOS, een verkiezingen educatie project in Angola dat door de EU is gefinancierd en een samenwerkingsproject in DRC dat door het Royal Watch Institute is gefinancierd.

Project bestedingen

Programma	Bestedingen 2007	Committeringen PSO programma	Verrekening voorgaande jaren
Media	2.328.229	2.372.671	44.442-
Mensenrechten	1.287.381	1.241.210	46.171
Economie-NEPAD	54.636-	-	54.636-
Economie-PPP	754.327	810.831	56.504-
subtotaal programma's	4.315.301	4.424.712	109.411-
Overige projectbestedingen	589.386		
Totaal NiZA	4.904.687		

Noordelijke Activiteiten

De bestedingen aan Noordelijke Activiteiten bedragen in 2007 €1.202.053. Deze besteding is €199.403 lager dan in de begroting was opgenomen. De lagere besteding is met name veroorzaakt door het niet doorgaan van een aantal grotere activiteiten die voor 2007 stonden gepland, maar in verband met de reorganisatie noodzakelijkerwijs geannuleerd moesten worden.

Uitvoeringskosten**Personeelskosten**

De personeelskosten na interne doorberekeningen zijn minder dan begroot. Dit is vooral verklaarbaar uit de hogere formatie van de interne doorberekeningen; 6,48 fte tegenover 5,45 fte begroot.

De interne doorberekeningen bedragen €278.672. Deze doorberekeningen komen grotendeels voort uit de salarissen van medewerkers van de extern gefinancierde projecten zoals SANPAD, Fatal Transactions, Zimwatch en het Angola Verkiezingen project.

Sociaal Plan reorganisatie

Met de vakbond en de ondernemingsraad van NiZA is een Sociaal Plan overeengekomen. Aan ontslagen werknemers zijn persoonlijke budgetten toegekend om de financiële schade als gevolg van het ontslag op te kunnen vangen.

Overige personeelskosten

Hier vindt met name een overschrijding op de interimkosten voor de directiepositie plaats. Bij de begroting was uitgegaan van een nieuwe directeur per 1 augustus. De interimdirecteur is echter tot in 2008 in functie gebleven. Verder is met behulp van een aantal uitzendkrachten het secretariaat en de afdeling Financiën ondersteund in haar werkzaamheden.

Huisvesting- en kantoorkosten

De huisvestings- en kantoorkosten overschrijden de begroting op twee posten. Bij de verhuizing moesten er naast de verbouwing door de aannemer ook veel kleine klussen worden uitgevoerd waarvoor niet was begroot.

Bij de bureaunkosten zijn vooral de advocaatkosten hoog opgelopen wegens de verschillende juridische procedures waar NiZA mee te maken heeft gekregen, naar aanleiding van het besluit van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Bestuurskosten

De bestuurskosten bestaan uit vergaderkosten en representatiekosten.

Bestuursleden van NiZA ontvangen normaliter geen bezoldiging voor hun bestuurswerk, noch ontvangen zij leningen of voorschotten.

In 2007 is op deze regel een uitzondering gemaakt, omdat de penningmeester van NiZA tijdelijk als gedelegeerd bestuurder de algemeen directeur heeft vervangen. Voor zijn werkzaamheden heeft de penningmeester een bezoldiging ontvangen.

BIJLAGE BIJ DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2007

Toelichting op de uitvoeringskosten

	Programma's	Noordelijke activiteiten	Fondswerving	Totaal 2007	Begroot 2007	Totaal 2006
	€	€	€	€	€	€
Salarissen, pensioenen en sociale lasten	812.744	649.010	20.963	1.482.717	1.543.579	2.027.106
Sociaal Plan reorganisatie	213.110	143.396	3.926	360.432	422.404	-
Overige personeelskosten	136.719	108.053	2.960	247.732	151.000	172.375
Reis en verblijfkosten	7.770	4.541	159	12.470	15.000	1.009
Huisvestingskosten	113.848	76.605	2.097	192.550	115.791	286.201
Kantoorkosten	212.435	142.532	3.902	358.869	202.500	242.624
Bestuurskosten	498	335	9	842	2.000	570
Overige algemene kosten	1.658	1.116	31	2.805	9.000	103
Totaal uitvoeringskosten	1.498.781	1.125.590	34.047	2.658.417	2.461.274	2.729.988
	56,38%	42,34%	1,28%			
Gemiddeld aantal personeelsleden (uitgedrukt in fulltime arbeidsplaatsen fte)				30,99	30,36	44,17
Totaal bezoldiging directie				125.446		
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan directie				-		

De uitvoeringskosten in 2007 bedroegen €2.658.417 Deze uitvoeringskosten betreffen de "eigen" NiZA-activiteiten dus gecorrigeerd voor de doorberekeningen naar de projecten in de uitvoeringskosten.

De uitvoeringskosten worden verdeeld op basis van de formatie. De formatie van NiZA bedroeg in 2007 30,99 Fte.

Hiervan bedraagt 0,44 fte een dubbeltelling, dit zijn zwangerschaps-, dan wel ziektevervangingen.

De formatie van de programma's media, economie en mensenrechten en de nieuwe programma-afdeling bedroeg hiervan 55,9 %.

De Noordelijke Activiteiten, afdeling communicatie, het Blad Zuidelijk Afrika, de afdeling Kennis en Beleid en de nieuwe afdelingen

Campagnes en Strategie) komt op 42,7%. De formatie van fondswerving bedroeg 1,3 %.

De formatie van interne doorberekeningen bedroeg in 2007 6,48 fte (begroot was 5,45 fte).

Sinds januari 2003 heeft NiZA een directie bestaande uit twee personen. Daarvan is hier de bezoldiging vermeld.

De bezoldiging bestaat uit het brutosalaris vermeerderd met de werkgeverslasten (inclusief pensioen).

In januari 2007 is de penningmeester van het bestuur gedelegeerd bestuurder geworden ter ondersteuning van het MT van NiZA. De bezoldiging over de periode half januari tot half mei is ook in de bezoldiging directie opgenomen.

Toelichting op de (in)directe verwervingskosten fondsenwerving

De verwervingskosten bedroegen €41.914. Deze kosten bestaan uit notariskosten, diverse kosten van de mailingen, distributie- en verzendkosten en promotiekosten. De verwervingskosten zijn t.o.v. 2006 afgenomen. Hieronder staan de gespecificeerde uitgaven.

	2007	2006
Administratiekosten	-	11
Notariskosten	1.637	2.160
Vormgeving- en drukkosten	16.776	16.930
Redactiekosten en promotiewerk	1.239	1.056
Kosten distributie- en verzendhuizen	6.876	6.083
Porti- en verzendkosten	4.970	5.064
Bankkosten	3.515	4.256
Reclame en advertenties	4.794	-
Promotiekosten	2.107	45.743
	<hr/>	<hr/>
Totaal verwervingskosten	<u>41.914</u>	<u>81.303</u>

De kostendaling wordt voornamelijk veroorzaakt door de promotiekosten. In tegenstelling tot in 2006 heeft geen deur tot deur werving plaatsgevonden in 2007.

BEGROTING NIZA 2008

	Begroting 2008	Jaarrekening 2007	Begroting 2007
	€	€	€
Baten			
Baten uit eigen fondswerving:			
* mailingacties	225.000	157.557	170.000
* contributies, donaties, giften en schenkingen	360.000	278.043	225.000
* nalatenschappen	<u>25.000</u>	<u>2.841</u>	<u>25.000</u>
	<u>610.000</u>	<u>438.441</u>	<u>420.000</u>
 Kosten eigen fondswerving			
* verwervingskosten	99.500	41.914	63.000
* uitvoeringskosten	62.775	30.121	37.276
* uitvoeringskosten reorganisatie	<u>9.665</u>	<u>3.926</u>	<u>7.723</u>
	171.940	75.961	107.999
 in % van baten eigen fondswerving	28,19%	17,33%	25,71%
 Netto baten	438.060	362.480	312.001
 Totaal eigen fondswerving	438.060	362.480	312.001
Beschikbaar uit fondswerving	438.060	362.480	312.001
Subsidies overheden en anderen	6.157.650	7.790.425	8.223.173
Resultaat beleggingen		14.857-	
Overige baten	120.000	84.461	121.000
 Totaal beschikbaar voor doelstelling	<u><u>6.715.710</u></u>	<u><u>8.222.509</u></u>	<u><u>8.656.174</u></u>

	Begroting 2008	Jaarrekening 2007	Begroting 2007
			€
BESTEDINGEN			
BESTEED AAN DOELSTELLING			
Noordelijke Activiteiten			
* draagvlak versterkende activiteiten	1.238.143	1.202.053	1.401.456
* uitvoeringskosten	426.868	982.193	741.082
* uitvoeringskosten reorganisatie	<u>65.725</u>	<u>143.396</u>	<u>153.534</u>
	1.730.736	2.327.643	2.296.072
Structurele hulp			
* verstrekte hulp / subsidies	4.093.220	4.904.687	5.403.318
* uitvoeringskosten Nederland	882.613	1.285.671	1.260.513
* uitvoeringskosten reorganisatie	135.896	<u>213.110</u>	<u>261.147</u>
	<u>5.111.729</u>	<u>6.403.468</u>	<u>6.924.978</u>
Totaal besteed aan doelstelling	6.842.466	8.731.111	9.221.050
Overschot / Tekort	<u><u>126.756-</u></u>	<u><u>508.602-</u></u>	<u><u>142.472-</u></u>
Overschot / tekort toegevoegd/onttrokken aan:			
Vermogen NiZA	38.744	363.534-	405.632-
bestemmingsreserve reorganisatie	165.500-	145.068-	159.244-
	<u><u>126.756-</u></u>	<u><u>508.602-</u></u>	<u><u>564.876-</u></u>

Aan: het bestuur van Stichting Nederlands Instituut voor Zuidelijk Afrika te Amsterdam.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2007 van Stichting Nederlands Instituut voor Zuidelijk Afrika te Amsterdam bestaande uit de balans per 31 december 2007 en de staat van baten en lasten over 2007 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen". Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting.

VENNOTEN

M. Karman
A.F.M. van Klaren
C. Offerman

MANAGER

J.J.H.G. Stengs

MEDEWERKERS-

REGISTERACCOUNTANT
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge
drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
drs. G. Visser
drs. J.P. Walter

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Nederlands Instituut voor Zuidelijk Afrika per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 “Fondsenwervende instellingen”.

Verklaring betreffende de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening

Wij melden dat het bestuursverslag, voorzover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 28 april 2008

Dubois & Co. Registeraccountants

Was getekend:

M. Karman

J.P. Walter